

Gedenkteken voor in Friesland overleden Limburgse kinderen (WO II)

In het voorjaar van 1945 zijn na de evacuatie in Friesland achttien Limburgse kindjes overleden. Ze waren verzwakt, ondervoed, ziek. De kindjes zijn anoniem begraven op de katholieke begraafplaats te Heerenveen. Stichting Rura heeft ervoor gezorgd dat er bijna 67 jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog alsnog een herdenkingsmonument voor hen is gekomen. Op 3 mei 2012 werd in Heerenveen een gedenkteken geplaatst. Exact een jaar later werd op 3 mei 2013 bovendien een informatiezuil onthuld. Met het gedenkteken en de informatiezuil wordt de tot dan anonieme begraafplaats eindelijk ter nagedachtenis zichtbaar.

Aanleiding

In maart 2011 werd tijdens de donateursbijeenkomst van Rura het boek '30.000 evacués, Limburg en Friesland verbonden door de oorlog' van Eddy van der Noord (eindredacteur) gepresenteerd. Het boek is opgedragen aan achttien Limburgse kindjes die anoniem zijn begraven op de R.K. begraafplaats te Heerenveen. In het laatste hoofdstuk van het boek beschrijft Bonne Dijkstra het verhaal over de begrafenis van deze kinderen.

"In het voorjaar van 1945 zijn in het ziekenhuis van Heerenveen dertien Limburgse kindjes overleden. Verzwakt, ondervoed, velen met dysenterie en longontsteking. Ook is in de februarimaand van dat jaar in Ureterp (4) en Siegerswoude (1) een vijftal Limburgse kindjes overleden. Dokter Bonne Dijkstra, kinderarts, heeft deze achttien kindjes laten begraven op de katholieke begraafplaats te Heerenveen, sectie Oost 3. Onduidelijk is waarom tot de dag van vandaag geen gedenkteken bij de graven is geplaatst".

Rura had zich deze opmerking aangetrokken en het initiatief genomen om dit gedenkteken alsnog te plaatsen. Daarbij ondervond Rura steun van familieleden van de begraven kinderen. De gedenksteen kan een monument worden voor alle Limburgse kinderen die na de evacuatie in Friesland zijn begraven.

De gedenksteen

Dankzij een bijdrage van het Monuta Charity Fund kon de gedenksteen worden gerealiseerd. Het monumentje vermeldt de namen en geboorteplaats van elk van de kinderen, gecombineerd met een gedicht - vertaald uit het Fries - van de kinderarts Bonne Dijkstra. Onderstaand de namen, geboorteplaats en de leeftijd bij hun overlijden in Friesland, om de kindjes aan de anonimiteit te onttrekken:

- Lambertus Hubertus Katharina Wilhelmus Maria Allers, Roermond (6 weken oud)
- Johan Albert Marie Baan, Grathem (6 maanden oud)
- Anna Clara Cox, Roermond (4 maanden oud)
- Theodora Johanna Sophia de Groot, Venlo (4 maanden oud)
- Maria Jeanne Elisabeth Gerarda Hendrikx, Maasniel (3 maanden oud)
- Gerardus Peter Hoex, Echt (8 maanden oud)
- Johanna Gerarda Maria Hubertz, Swalmen (4 weken oud)
- Johannes Hermanus Janssen, Gennep (6 maanden oud)
- Maria Hubertina Janssen, Melick (3 maanden oud)

- Hendrikus Johannes Kessels, Swalmen (1 jaar oud)
- Jacoba Severina Hubertina Maria Langenhuijzen, Maasniel (7 maanden oud)
- Gerardus Hubertus Arnoldus van Loenen, Roermond (3 jaar oud)
- Gertruidis Maria Cornelia Nelissen, Roermond (4 maanden oud)
- Henricus Notté, Roermond (3 maanden oud)
- Allegonda Antoinetta Albertina Parren, Roosteren (2 maanden oud)
- Lambertus Leonardus Pijpers, Venlo (7 maanden oud)
- Johanna Maria Somers, Herten (2 maanden oud)
- Wilhelmina Allegonda Lambertina Tönnissen, Venlo (5 maanden oud)

Rura had in overleg met enkele betrokkenen besloten om de gedenksteen te onthullen op 3 mei 2012 op de begraafplaats te Heerenveen. Met een volledig volgeboekte busreis heeft Rura destijds zoveel mogelijk familieleden meegenomen naar de onthulling van het monumentje.

De informatiezuil

Exact een jaar later werd op 3 mei 2013 in Heerenveen door Rura een informatiezuil onthuld. Daarmee is het monument in Heerenveen voor de 18 Midden Limburgse kinderen voltooid. De informatiezuil geeft een toelichting op het monument en biedt de originele Friese tekst van het gedicht van de kinderarts, met de titel "de poppen fan Limboarch".

*Nou waeit oer jim bihyplik grêf
De Fryske wyn, en giele blommen
Bûg' oer de klingen op en del
Yn't wiuwen fan de raeijeploppen
Hein ik jim lêtste, stille groet
Stil ha ik ôfskie nommen:
Goendei Lamberke, Parren, Hoekx
Goendei, jim lytse frommen*

Rura ontving voor de zuil wederom een genereuze bijdrage van het Monuta Charity Fund. Een fotoreportage van de onthulling van de zuil vindt u op www.rkkerkheerenveen.nl.

Aanpassing vanwege onjuiste schrijfwijze

Op het gedenkteken bleek nadien nog een belangrijke aanpassing te moeten plaatsvinden, omdat de naam van de Roermondse Gertrudis Nelissen onjuist geschreven bleek. Dat is inmiddels hersteld en het monument heeft daarnaast een opknappbeurt gekregen. Het was de bedoeling om met een grotere delegatie bij de hernieuwde onthulling aanwezig te zijn, maar ook deze activiteit liep door corona heel anders dan bedoeld. Louis Wolters (secretaris) en Frank de Vries (voorzitter) bezochten het monument. De herinnering aan de jonge slachtoffertjes ontroert telkens weer, maar ook het feit dat we hen nimmer zullen vergeten!